

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca; ako je ta dan nedelja ali praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto s prilogo »Domači Prijatelj« 2 goldinarja. — Priloga izhaja 10. in 30. dan v mesecu.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Leto XVII.

V Celovcu, 10. avgusta 1898.

Štev. 22.

Naši nasprotniki — „Kmetški List“ — 278 pogreškov!

Človek, ki pogleda malo po naših lepih slovenskih dolinah ter s paznim očesom opazuje rojake pri delu in zabavi, in katerega rodoljubno srce tudi čuti verske in narodne težnje svojih bratov, — kmalu spozna, da so ljudje tam, kjer se še niso nasrkali pogubljenih novodobnih nauk, kjer se nedelja in praznik po stari navadi praznuje še v — cerkvi, kjer se vsi udje družine pogostokrat zberejo okoli mize k skupnemu rožnemu vencu, kjer cveti sploh vera in se spoštujejo duhovniki, — da so tam kmeti Slovenci, pravi pošteni Slovenci, marljivi, zadovoljni in tudi trdni. Narobe pa vidimo, da v krajih, kjer že vlada novodobni duh, kjer že nekako drugače znajo praznovati nedeljo, drugače spoštovati dušne pastirje, po svoje častiti Boga, — ljudje tudi nemčurijo; tako, da moramo iz vsakdanje skušnje sklepati, da nam nemščina v tem oziru le škoduje, da se je treba izogibati, ker pride iz umazanih rok, iz sovražnih src, — od liberalcev. Pošten katoliški Nемеc ne bo nikdar vsiljeval svojega jezika sosedu, ker spozna, da imajo tudi drugi ljudje in narodi kraja dovolj na zemlji tudi zraven njega. Drugi Nemci pa — nebodijih treba — poskušajo z vsemi sredstvi spraviti nas mirne Slovence v svojo vsezveličavno Velikonemčijo. Najnovejšo sredstvo pa je „Kmetški List“ — lisjak, ki v slovenskem jeziku (in še le kakošnem!) našteva, hvali in proslavlja slavna (?) dela nemških poslancev ter Nemcev sploh, ter se tako hoče prikupiti (?) Slovincem.

O lisjaku pa hočem nekaj več povedati. Odkod pride? Iz rok zagriznjene Nемеce, ki kot protestant (luteranec) smrtno sovraži katoliško cerkev in duhovnike ter Slovence. — Kdo ga piše? Nemškutarji, ki so, novodobnega duha pijani, izgubili ljubezen do svojega naroda in katoliške cerkve. Kdo si ga naročuje? Le pogledimo prenočišča in stanovišča njegova! V pošteni slovenski hiši ga ni. Izogiba se dobrih krščanskih hiš, posebno pa farovžev: Nima čiste vesti! Mislim, da je s tem „Kmetški List“ dovolj označen. Pustite torej to spako. Ne čitajte ga, če bi ga vam tudi zastoj pošiljali; pošljite ga raji nazaj.

Kakšne nezaslišane neumnosti in neslanosti

da on prinaša, kaže nam najbolj št. 7. od meseca julija. Če beremo uvodni članek, jako obširno poročilo o shodu v Prosovcih, moramo si res misliti: No! ker državnega zbora ni več, nimajo veliki (!) nemški poslanci-ropotači nobene priljubljenosti več, da bi svet o njihovem slavnem (!) ropotanju govoril. Zaradi tega morajo skrbeti sami doma za to, da jih svet hvali in slavi; in če tega ne morejo drugače doseči, se hvalijo — sami med seboj. To je bil tudi namen omenjenega shoda; bil je izvrstna — komedija: Eden je drugega hvalil, povzdigoval, zaupnice so kar trumoma letele čez mize, nazadnje jih še „svinjered“ obvalja v luži pohvale; — in še le kako imenitno: „Pozdravljamo srčno (!) kmetško zavezo k najnovjšem skodu.“ (!) Tolažimo se s tem, da je odkritosrčni lisjak imel to smolo, da mu je stavec pri najvažnejši besedi postavil „u“ namesto „i“-ja!

Toda pogledimo tudi, kaj so gospodje na shodu govorili. Gosp. Lepuschitz pravi: „Za blagajnico kmetške zaveze (v kateri je le 18 gld. 57 kr.) pridejo hudi časi, kajti državni zbor bo razpuščen, pridejo nove volitve in — agitacija stane denar! Torej kmetje, plačajte, plačajte veliko.“ — To je torej namen kmetške zaveze, namen tega shoda, namen teh gospodov na shodu (najbrž se bojijo za svoje mastne sedeže), namen najbrž tudi „Kmetškega Lista“, da namreč vlečejo iz žepov itak bornih kmetov-trpinov težko prislužene novce — za kupovanje potrebnih glasov za mandat! Oj zlata ne-sebičnost! — In gosp. Lepuschitz je še tako nesramen, da opravičuje to ravnanje s tem, ker imajo nasprotniki (duhovniki) veliko več denarja za volitve, ker porablajo za to — beraške novce v cerkvi pobrane! G. Lepuschitz! dokaze, dokaze, za tako nesramno sumničenje! Kdaj je kak župnik cerkvena darila pobožnih ljudij porabljal za volitve? Dokazite! „Kmetški List“ ima dober nos; ta bo dokaze gotovo hitro prinesel; dotlej pa ostane grd obrekovalec in lažnik vsak, kdor to trdi.

Staro godljo o slavnoznani obstrukciji je prekuhal sledeči gospod Ghon, rekoč: „Badenijeve jezikovne naredbe so ostale tudi pod Gaučem; zaradi tega nismo mogli lotiti se resnega dela.“ Torej s tako lahkovernimi dokazi sleparijo volilce, ki bi radi zvedeli, kaj so njihovi poslanci storili za toliko — desetakov na Dunaju. Mi pa vendar še vprašamo: Zakaj niste se lotili resnega dela? Če ste

tako pravični, da pravite (g. Ghon v istem govoru), da hočete v narodnopolitičnih zadevah pravičnost in enakopravnost, ter tirjate (kje?), da se v čisto slovenskih okrajih uraduje samo slovenski, — da ima državljani pravico svoje prošnje in zahteve v maternem jeziku izreči vladi nasproti — zakaj se potem, za Boga svetega! nad jezikovnim vprašanjem na Češkem spodtikate? Čehi tirjajo vendar le to, kar ste, g. Ghon, vi sami izrekli, oni torej tudi po vašem mnenju in prepričanju — zahtevajo le zadržano jim pravico. In vendar tak strasten boj zoper jezikovne naredbe! Doslednost, kje si?

Vprašam pa še gosp. Ghona: kje in kdaj ste vi in vaša stranka tirjali, da naj se v slovenskih krajih slovenski uraduje? Morda samo zdaj, ker mislite — na volitve. Aha! Mandat ima mast! In dalje pravite: „Vsak Slovenec naj občuje v maternem jeziku z oblastjo.“ Dobro! V vašem mestu se pa tisti zapirajo, ki pred sodiščem govoré slovenski, ker drugače ne znajo! Kako se to vjema? Je vas, g. Ghon, peščica navzočih Slovencev tako ustrašila, da ste se tako strašansko zatajili? Če ste pa iz srca govorili, potem lahko z mirno vestjo potrdite jezikovne naredbe, ter potem tudi rešite lahko obravnave z Ogrji.

Dalje pravite: Zatožba zoper Badenija je padla vsled glasovanja Poljakov in duhovnikov. Čudim se le temu, da vaša stranka, ki šteje okoli 200 pristavev, ni mogla premagati — duhovnov! To je smola! Ali nemška strast ima druge pojme o — pravici! Toda dovolj o g. Ghonu! Čestitam! Imeli ste dober dan. Odkod je pa veter pihal?

Za njim je govoril dr. Lemiš, — to ti je še-le raca! Poslušajte, kaj je rekel: „Zjedinito se zoper — klerikalce; ti so naši sovražniki.“ No, to je odkritosrčno govorjeno, ne vem pa, komu na čast! Tega pa g. dr. Lemiš vendar ne more pozabiti, da se je naš vrli poslanec č. g. Lamb. Einspieler tedaj, ko so Lemiš in drugi razgrajali in pijani kričači tako ropotali v državnem zboru — smijal in ploskal, ko so razgrajalce odstranili. Čuditi se je le, da ni navzočih kateri g. Lemišu na shodu se odrezal: ko bi mi kmetje bili v državnem zboru navzoči, bi ne samo ploskali, da vlada tako postopa zoper — pijane razgrajalce (za 10 gld. na dan!), ampak mi bi jih sami prijeli, ter prav po kmetško jim pokazali — duri za vselej!

Dalje pravi dr. Lemiš: da je ostala bogata

Podlistek.

Spomini na zlato Prago.

(Spisal J. R.)

(Dalje.)

Goste je pozdravil župan dr. Podlipný, ki je v onih dneh pokazal, da si je zlata Praga izvolila vrlega moža svojim poglavarjem in ki se je s svojim ponižnim, ljubeznivim obnašanjem prikupil vsem udeležencem. Pozdravljali je z iskrenimi besedami od vseh strani došle goste „lepi del cveta slovanstva, ki vas imenujemo brate svoje, najboljši in najdražji sorodniki svoje“. Poudarjal je, da smo prišli slaviti jednega najboljših mož vseh stoletij, Fr. Palackega, ki si je za slovanstvo pridobil nevenljivih zaslug. Da spoštujemo in častimo zasluge tega moža, to nas druži v teh dneh, vkljub različnim političnim razmeram, v katerih se nahajamo! Družji naj nas to i v bodoče trdno in krepko!

Za krasni vsprejem so se zahvaljevali razni govorniki. V imenu Slovencev je govoril g. Drag. Hribar iz Celja.

Pozno v noč trajalo je živahno gibanje, videli smo že tu, da smo prišli med brate, da vsi, ki smo se tam zbrali, smo jedne matere Slave sinovi!

Slavnost v muzeju kraljestva češkega.

V soboto 18. junija vodila nas je prva pot v krasni muzej kraljestva češkega. Na vaclavskem

namestju trla se je množica ljudstva, pozdravljajoča goste, ki so se vozili v muzej. Muzej je krasna stavba z bogatimi zbirkami. V veliki dvorani, takozvanem „Pantheonu“, je priredila kraljeva družba znanstij, muzejsko društvo, češka Fran-Jožefova akademija in češko vseučilišče veliko slavnost v spomin Palackemu. Tam se je tudi odkril bronast spomenik njegov. Odlična družba zbrala se je ob tej slovesnosti in srce se ti je širilo, ko si gledal v tolikem številu zbrane sinove velike matere Slave tam od Adrije, Save in Drave, od Dnjestra in Visle, od bele Moskve in Neve, od Vltave in Labe. Slavna imena slišal si tú imenovati. Mnogi so prišli v slikovitih narodnih nošah, javni uradniki v blestečih uniformah in z znaki svojega dostojanstva. Tam ob sohi pa so stali služabniki vseučilišča v zanimivih srednjeveških oblačilih. Cesarjev namestnik, deželni glavar, zastopniki naučnega ministerstva itd. bili so navzoči.

Ko je društvo „Hlahol“ odpelo slavnostno pesem „Dnes Matko Slavo“, pozdravil je predsedujoči grof Harah vse, ki so se zbrali, da skupno slavijo „očeta domovine“. Slavnostni govor je govoril vseučiliščni profesor dr. Tomek, učenec in sotrudnik Palackega, znani mojster avstrijske in češke zgodovine. Poudarjal je, koliko zaslug si je pridobil češki narod v srednjem veku, našteval slavne dōbe njegove, potem pa opisoval prevažno delovanje Fr. Palackega, ki je toliko pripomogel, da se je češki narod v našem stoletju zopet probudil in povzdignil do tolike moči in slave. On je likal češki jezik in kazal, da ga morejo rabiti tudi v znanstvenih spisih. Kot zgodovinar slikal je narodu njegovo minuloost in budil narodno zavest, v

političnem boju se je potegoval za samostojnost in neodvisnost svojega naroda.

Ko je govornik med burnim odobravanjem končal, padla je zavesa od Palackove sohe. Razni govorniki, zastopniki učenih družb itd. so na-to proslavljali spomin slavnega Čeha. Izmed Jugoslovanov sta govorila vseučiliščna profesorja dr. V. Jagič iz Dunaja in T. Smičiklas iz Zagreba. General A. Komarov je v imenu mesta Petrograd položil srebrn venec na soho. S prebiranjem došlih brzozavnih pozdravov in s slavnostno pesmijo končala je prepomenljiva slavnost, ki po svojem sijaju ostane v živem in trajnem spominu vsem, ki so se je udeležili!

Slavnostna pojedina.

Na Žofijinem otoku zbrali so se popoldne gostje na slavnostno pojedino; bilo nas je nad 400. Prav po kneževu so nam postregli; kmalu zapletli so se vsi v živahne razgovore, saj je imel vsak toliko vprašati, toliko pripovedovati. Za zabavo je skrbela izvrstna godba, za želodec bilo je izvrstno poskrbljeno, saj češka kuhinja in češke kuharice slovijo po vsem svetu. Pri obedu spregovorili so razni gospodje dolgo vrsto napitnic. Govorili so zopet zastopniki raznih slovanskih narodov, navdušeno ter iskreno in burno je vse pozdravljalo lepe in pomenljive besede. V vseh slovanskih jeziki pozdravljali so velike zasluge Palackega, spodbujali za slovansko vzajemnost. Posebno častljiv in ganljiv je bil trenutek, ko se je vzdignil stari, a še vedno čvrsti voditelj češkega naroda, dr. Ladislav Rieger; vse je ploskalo, mu živahno klicalo in v narodovi službi ter trdem delu za ljubljeno

Spominjajte se Ciril-Methodove družbe!

severno-zahodna železnica v rokah židov, so krivi duhovniki; in kolikokrat se vlačijo to očitjanje po ustih liberalcev. Vprašam pa, koliko tisočakov židovskih pa so nemški-liberalci in drugi židovski hlapci ter uredniki nemških listov takrat vtaknili v žep, da so glasovali, agitovali in pisali — za žide. Duhovniki (le nekateri — slovenski sploh ne) so glasovali na slični način, kakor so letos glasovali za neki manj koristni predlog, ker njihovi glasi, bodisi proti ali za, itak nič ne izdajo. Liberalci so pa takrat imeli večino, torej bi Nemci prav lahko ovrgli celo stvar, — če bi ne stali v mezdi židov! — Mislim, da se „Kmeti List“ o tem ne bo več oglašil!

Naravnost smešna pa je trditev dr. Lemiša, da je obstrukcija za časa Badenija rešila — Avstrijo. Ne vem, ali je g. doktorja — luna trkala, ali pa poslušalce. O pamet!

In na tako sramotno besedovanje se izreče enoglasna zaupnica in pohvala! Ubogo ljudstvo zapeljano!

Pa še druge „modre in lepe“ stvari so se slišale na tem shodu. Poslušajte: „Odločitev Galicije, Bukovine, Dalmacije iz naše državne polovice je brez ugovora potrebna, ne moremo razumeti, zakaj vse druge dežele plačujejo za omenjene zadolžene pokrajine.“ — Oprostite g. Lepušič, da jaz tudi neko „modro“ zinem. Omenjene dežele so — slovanske; Nemci nimajo tam prav nobenega vpljiva. Te dežele pošiljajo slovanske poslance na Dunaj, te dežele dajajo Avstriji z mirom bolj slovanski značaj, te dežele branijo Nemcem požreti kar vse avstrijske Slované! Torej proč z njimi, da postane Nemeč edini gospodar; ker so slovanske, motijo Nemece, ne pa ker so premalo bogate!! Bukovina in Dalmacija več dobička prinašata, kot nekatere druge dežele v Alpah — čeravno so nemške. Galicija sama na sebi je dovolj bogata, le pravega reda in prave vlade manjka, sistem je kriv, da propada galicijsko poljedelstvo! — Da! ko bi teh slovanskih dežel ne bilo, bi Nemeč kmalu požrl — Slovence in morda tudi Čehe! To bi bila slastna jed — pruska! Zaradi tega jih hočejo izključiti.

Dragi resnicoljubni čitatelj „Mira“, imej še nekaj potrpljenja. Še nekaj sem našel v „Kmeti Listu“. Zadnji g. govornik je na omenjenem shodu še nekaj povedal; on je rekel: „Obsodim vsak napad proti veri (prav lepó!), nočem pa trpeti, da se vera v politične vsakdanje vprašanje meša.“ Za to izpoved smo pa res hvaležni. To je odkritosrčno govorjeno! Torej politika brez vere, javno življenje brez vere, brez cerkve, brez Boga; vera je zasebna reč, le za babice, in temne kamrice, in morda še tudi — za na smrtno posteljo! — Taki so ti gospodje! Ti so, ki jih hvaleži in povelečuje „Kmeti List“; da, „Kmeti List“ pleše, kakor se njim poljubi piskati; ti gospodje so delali obstrukcijo, ti so, ki Slovincem nič ne privoščijo; ti, ki duhovnike zmerjajo; in glejte! ravno ti gospodje pravijo — čudo nad čudom — na istem govoru, da so — pravi katoličani! Kajti g. govornik pravi kar za prej omenjenimi besedami: „Mi smo bolji kristjani kakor (!) klerikalci (torej kristjani: to se pravi, pravi verniki Kristusa, ki je ustanovil cerkev in duhovstvo, zakramente in posvečevanje praznikov — tudi za nje! — ta opomba ni odveč —); kajti . . . klerikalci so se pobratili celo v Pragi z grško-zjedinenimi Rusi!“ Ubogi g. govornik, tak kristjan ste, da ne veste, da so grško-

ljudstvo osiveli mož-prvak spoznati je moral ob tej priliki, da ni delal zastoj!

V imenu Slovencev je govoril ljubljanski župan g. Ivan Hribar, proslavljajoč zasluge Palackega, ki nam je izgled, kako se treba boriti za narodovo samostojnost in svobodo!

Slavnostna predstava.

Zvečer zbrali smo se v prekrasem narodnem gledališču, ki je ta večer proslavljalo stoletnico rojstva Palackega in počastilo slovanske goste. Bogato razsvitljeno gledališče bilo je polno odličnega občinstva praškega in slovanskih gostov, ki so zasedli najodličnejše prostore. Po slavnostnem prologu, katerega je prednašala igralka gospa O. Sklenar-Malá, navduševali smo se ob krasni godbi Smětanovi. Gledali smo izborna sestavljena žive podobe. Predstavljali so opero „Libuša“, jedno najslavnejših del Smetanovih.

Ob istem času, ko je bila v gledališču predstava, bilo je mesto lepo razsvitljeno. Nbroj ljudstva se je pomikalo po ulicah, a vse v najlepšem redu, ne da bi imela policija kaj opravka. Tako se vede ljudstvo, ki je dobro izgojeno. No, in vendar pravijo oholi kričači, da to ljudstvo je „minderwerthig“, „manjvredno“, a to zato ker noče biti — podlaga tujčevi peti, t. j. nemškemu kopitu!

Po predstavi v gledališču je pogostila „Meščanska Beseda“ došle goste.

(Dalje sledi.)

zjedineni (namreč s papežem) iste vere kakor mi katoličani, da so naši bratje v Kristusu, — kar vé vsak šolar! — in da se vi, kot „pravi kristjan“ z mirnejšo vestjo bratite z njimi kot — s protestantskimi Prusjaki!!

H koncu pa še nekaj. 7. številka „Kmeti List“ ima — 278, reci: dvesto in osemindeset napak, slovniških pogreškov!! — Da Nemeč ni sram, da oni, ki se imenujejo velerazsvitljeni, ne morejo skrpati kaj boljšega! Predlogom pristaviti pravilne sklone, besede staviti po slovensko, sklanjati kakor zahteva slovenski jezik — zna vsak otrok, ki ga je mati učila slovenski, če tudi ne vé, kaj je slovica; potem pa se še predrznejšo trditi, da ima „Kmeti List“ „pravo“ slovenščino. Če kak Slovenec napravi v družbi kako napako zoper pravila nemškega jezika, se mu „olikani“ Nemci posmehujejo, tukaj pa napravijo olikani Nemci v enem javnem, od vlade potrjenem listu 278 napak —!! —

Veste kaj urednik in uredniki „Kmeti List“: za 10 napak dobi šolar od učitelja — „nezadostno“; za 15 napak že „čisto nezadostno“; za 278 pa mora poiskati se nov red; najbrž — „svinjer red“!!

A! pojte vi Nemci te vrste raji žalovat na Bismarkov grob, in ne pačite nam mile slovenščine!!

M.

Dopisi prijateljev.

Iz Celovca. (Naše srednje šole.) V sledečem podamo cenjenim bralcem nekoliko števil o koroških srednjih šolah v minulem šolskem letu. Celovška gimnazija je štela koncem leta 431 dijakov; od teh je bilo 356 Nemcev in 75 Slovencev, 418 katoličanov, 12 luterancev in 1 žid. Z odliko jih je izdelalo 73 (od teh jih je bilo v dijaškem semenišču 41!), prvi razred je dobilo 281 dijakov, izkušnje mora ponavljati 21; drugi razred ima 35, tretji 15 dijakov. Šolnine so dijaki plačali vkup 5827 gld. 50 kr., drugih doneskov 1193 gld. 20 kr. Štipendije je imelo 55 dijakov v skupnem znesku 4918 gld. — Zrelotni izpit je delalo 36 osmošolcev, 10 jih je dobilo odliko, 3 morajo izpit iz jednega predmeta ponavljati v 2 mesecih. — Gimnazijo v Št. Pavlu (5 razredov) je obiskovalo 119 dijakov, 104 Nemci ter 6 Slovencev. 13 dijakov je dobilo odliko, 72 prvi razred, 8 mora izpite ponavljati, 17 dvojko in 6 trojko. — Na realki v Celovcu je bilo vkup 251 dijakov in sicer 244 Nemcev, 4 Slovinci, 1 Lah, 1 Madžar, 1 Anglež; 229 katoličanov, 20 luterancev, 1 žid. Odliko je dobilo 11, prvi razred 165, skušnje ponavlja 25 dijakov; dvojko jih ima 37, trojko 12. Zrelotni izpit je delalo 10 dijakov, 2 z odliko, 6 s povoljnim uspehom, 2 ponavljata v 2 mesecih. — Beljaško gimnazijo je obiskovalo 181 dijakov, 168 Nemcev, 12 Slovencev, 1 Lah; 176 katoličanov in 5 luterancev. 33 dijakov je dobilo odliko, 113 prvi razred, 5 ponavljalne skušnje, 24 dvojko, 7 trojko. Med vsemi 982 dijaki, ki obiskujejo koroške srednje šole, je torej samo 97 Slovencev. Vsakdo mora reči, da je to veliko, veliko premajhno število. Kaj mu je vzrok? Zlasti neznosno slabe razmere na naših ljudskih šolah, na katerih se otroci potrapajo, ne pa izomikajo, dalje tudi slabo gmotno stanje prebivalstva in to, da se mnogo dijakov potaji in izdaje za Nemece. Da bode boljše, zató skrbite vi slovenski stariši in vsi rodoljubi.

Iz Velikovca. (Nov prostor za konjski trg.) Tukaj imamo sicer lep in velik živinski trg, ali za prodajanje konj nismo imeli dozdej nobenega posebnega prostora. Kupčija s konji se je dozdej vršila v hlevih in dvoriščih raznih tukajšnjih gostiln, kar pa dostikrat ni bilo na korist kupčevalcem. Zavoljo tega je naš občinski odbor sklenil, tudi za konjsko trgovino poseben prostor omisliti in sicer poleg novega živinskega trga. Dotična, za to pripravna njiva, ki je lastnina kolegijatnega kapitelja, bo se v ta namen ali v najem vzela ali pa kupila.

Iz Rude. (Rogovljenje nasprotnikov.) Toliko ljudij stari višnjaški grad, lastnina barona Helldorfa, že dolgo ni videl med svojimi sivimi in zapuščenimi zidovji, kakor v nedeljo 17. julija popoldne, ko so študmarkovci tu sem svoj izlet napravili. Da so ravno ta kraj si izvolili, ni težko uganiti; na Rudi imajo že nekaj svojih prijateljev in nekaj bi jih še radi pridobili, sploh bi cel kraj od Gruče do Krave radi ponemčili. Zbirali so se pri Žabnarju na Rudi, kjer so s streljanjem in godbo prav slovesno bili sprejeti. Vreme je bilo lepo in je precej gospóde iz Pliberka, Velikovca, Št. Pavla in drugih krajev privabilo. Koliko je tem ljudem mar za božjo službo, so pokazali že s tem, da so dvakrat pustili gódit in tako pačili pobožnost ljudi v cerkvi. Po žegnu je šlo vse na grad, kjer so bile mize, stoli in hladno pivo za utrjene in žejne goste pripravljeno. Tam se je godlo, pelo in govorilo, seveda vse nemško in na nemštvo. „Hajl“ so klicali iz vseh grl in

tudi „hajl Wolf“ se je upilo. Kdor ve, kaj je Wolf v državnem zboru počenjal, ne bo temu možu „hajl“ klical, temveč „fej te bodi“. S tem so hajlovci dosti na znanje dali, kakšnega duha so, dosti žalostno je pa tudi za nekatere Rujane, da take „hajlovce“ vabijo in poslušajo.

Iz pliberške okolice. (Žalostna znamenja.) Veliko je krajev na Koroškem, ki so popolnoma napojeni z liberalnim protiverskim duhom. Kam ljudi ta duh privede, vé in vidi vsakdo, kdor ima oči in še ni izgubil svoje pameti. Vera gine, ž njo poštenost, a gospodarstvo gre krepko — nazaj! Kdor bi tega ne hotel verovati, naj pogleda natanjko časopise, kjer se nahajajo naznanila dražb, in našel bo, da „voben“ ravno tam najkrepkejše poje, kjer najglasnejše zveni liberalni zvonec. Naš okraj je bil do malega še nekaka izjema. Ali prikazala so se znamenja, od katerih ni nič dobrega pričakovati. Novi lisjak „Kmeti List“ se pri nas močno razširjuje, in kaj to pomeni, vé vsaki, ki je imel priložnost pogledati v predale te svinjeredske zmesi. „Mir“ je že poročal, da je v Vogrčah tako lisjaško gnjezdo. Danes moram omeniti drugi slučaj. Pri Božjem Grobu dobivlja „Kmeti List“ tamošnji učitelj P. ter osrečuje s tem novim evangelijem razne kmetske hiše! In kdo ga nosi okoli? Čujte in strmite! To nikdo ni drugi, kakor „mežnar“ pri romarski cerkvi, ki je ob enem tudi — dekanjski sluga!! Čudno se nam še to zdi. Učitelj P. je znan kot strasten nasprotnik slovenščine, akoravno je sam sin slovenskih starišev. Da bi se bil spreobrnil, o tem nič nismo slišali. Ker pa razširjuje „Kmeti List“, ki vendar hoče biti slovenski (?) pisan, bode pač resnica, da njemu in več drugim učiteljem vera še bolj smrdi, kakor slovenščina. Žalostno je le, da ljudje, ki se vendar pri vsaki priložnosti opominjujejo in svarijo, nočejo spoznati nesreče, ki jim preti po slabih časopisih. Tako daleč smo že prišli, da se bere v prej poštenih slovenskih hišah, kakor n. pr. pri M. zdaj protiverski „svinjer“! Res žalostno!

Iz Dholice. (Romarji pozor!) H kapelici sv. Jožefa v naši župniji pride vsako leto veliko romarjev, zlasti iz slovenskih krajev. Precej denarja se je do zdaj že nabralo, tako da smemo upati, da se bo v kratkem začela cerkva zidati. Kakih 15 metrov od kapelice pa je tukajšnja občina (!) postavila svojo nabiralnico, to je na potu, kateri pride iz Vrbe. Da romarji ne greste na limanice, vas s tem opozarjamo, da le z darili, katera se najdejo v nabiralnici v kapelici, pripomagate k zidanju nove cerkvice sv. Jožefa. Kar darujete v nabiralnico zunaj kapelice, to porabi občina. Zatorej pozor! — Radovedni, kakor že smo, pa vprašamo, s kako pravico občina postavlja svoje nabiralnike ob javnih potih?!

Iz Borl ob Zilji. (Veliki požar.) Hud požar uničil je dve tretjini prijazne, lepo ležeče vasi Gorice ob Zilji. Bilo je v sredo, dne 27. julija, ob 7. uri zvečer, ko je strela udarila v „Šišnjakov“ skedenj, ki leži skoraj ravno sredi vasi. Hitro je bil celi skedenj s hišo vred v ognju, in odtod se je potem ogenj tako hitro razširjal na vse strani, da je bil dve uri pozneje pravi požar že končan. Tako je pa tudi prišlo, da so ljudje komaj živino zamogli rešiti. Poginilo je v ognju samo kakih 8 prešičev, potem ena krava, ki je bila sicer iz svojega hleva izpuščena, ki je pa potem letela v neki drugi goreči hlev, kjer je prej bila doma; eno kravo je pa strela ubila, ko je udarila. Od drugih rečij, kakor hišne oprave in oblačil so zamogli samo nekateri nekaj rešiti, drugi pa čisto nič, tako da so drugi dan potem morali potrebnih oblačil si izposoditi. V srce so se morale vsakemu usmiliti posebno nekatere matere, katere so iz gorečih hiš komaj odnesle svoje otroke in katere so potem milo tožile, da jim nič ni ostalo, kakor obleka, katero so ravno imele na sebi in otroci v naročju. Pogorelo je 22 hiš z gospodarskimi poslopji ter malone vso opravo in krmo. Škodo cenijo na 109 tisoč goldinarjev. — Prišle so sicer požarne brambe pomagat; prva je prišla tukajšnja borolska požarna bramba; ali kaj hoče ena sama storiti, ko gori že pol vasi, ko pomanjkuje povsod vode in ko so hiše s skednji vred tako tesno vkup zidane, kakor v kakem mestu, da, sredi vasi so še bolj gosto postavljene. K sreči so prihitele na pomoč požarne brambe iz cele okolice, po železnici celo iz tri ure oddaljene Bistrice. Združenim močem posrečilo se je vendar, ogenj omejiti in en del vasi še rešiti, tako da imajo ljudje večidel za silo še kako prebivališče; sicer bi morali vas zapustiti in si kje drugod začasno stanovanje poskrbeti. Tudi cerkev je bila posebno takrat v hudi nevarnosti, ko je gorelo cerkvi najbližje „Ribič“-evo posestvo, in ko se je veter z dimom in plamenom vred obrnil proti veliki podružnični cerkvi. Že so bile glavne reči iz cerkve spravljene, ko se je k vsej sreči veter obrnil zopet proti tistemu delu vasi, kjer je malo prej že vse pogorelo in kjer ni mogel več škodovati. Ta nesreča je tem večja, ker je že pred 11. leti pogorelo

več kakor pol vasi, tedaj tudi veliko od sedanjih pogorelcev, in ker že takrat nekateri niso zamogli svojih hiš popolnoma dozidati ali pa so zabredli v velike dolgove. Vzrok pa, da pri vsakem požaru toliko hiš pogori, je prej omenjeni, ker je namreč premalo vode in ker so hiše preveč vkup zidane. Zavolj tega je po prejšnjem požaru sedaj že vpokojeni deželni predsednik ljudem nujno svetoval, nekatere hiše v vasi opustiti in jih kje drugod zidati. To se takrat ni zgodilo, vendar zdaj so tudi že ljudje to nepriliko spoznali, in nekateri od pogorelcev bi radi prodali svojo hišo, oziroma prostor, kjer je hiša stala in sicer za čisto malo ceno, ko bi jim je le kdo dal. Tako n. pr. hoče Šišnjak, kjer je strela udarila, za svoj prostor menda imeti samo 300 gld. Bilo bi to gotovo celi vasi v korist, ko bi se to v resnici tudi storilo, da, bila bi tudi dolžnost posvetne oblasti, delati v tem smislu; kajti samo potem bode pri kakem bodočem požaru mogoče, ogenj omejiti in se posebno tako velike nesreče obvarovati.

Dostavek. Celovška hranilnica je darovala za pogorelce 1000 gld., beljaška pa 432 gld. To svoto je posl. Ghon sam razdelil med ljudi. To porabijo nemškutarji, češ: glejte, tako pomaga nemškonacionalni poslanec, kaj pa stori Grafenauer? — Na tako nesramno pisarjenje odgovarjamo: Iz tujih žepov je lahko dajati in Ghon-u se prav nič ni treba ponašati. Beljaško hranilnico le preveč podpirajo tudi Slovenci, zato je v oni svoti tudi slovenski denar! — Svoje rojake pa opozarjamo na poziv na zadnji strani!

Od nekod. (Kaj hočejo naši nasprotniki?) „Koroški Slovenci sploh nimajo bodočnosti, njihovi buditelji in voditelji so sanjači, kateri le varajo kmeta in mu škodujejo, kjer le morejo, zapeljujejo ga le za svoj žep in osebno korist“. Tako nekako pišejo in se repenčijo ob vsaki priliki zagriznjeni naši nasprotniki; tako bereš vsaki čas po njihovih listih. Posebno pa se zadirajo v slovensko duhovščino. Na njo merijo večinoma vsa podla in nesramna obrekovanja, ki jih stuhtajo popolnoma neosnovano naši nasprotniki in jih kvasijo po svojih listih, kakor so: „Bauernzeitung“, „Kärntner Nachrichten“, „Freie Stimmen“ in mlado za njimi capljajoče dete „Kmetiški List“. Različni so načini, kako uganjajo naši nasprotniki, da le prevarijo nevedno množico in jo šuntajo proti duhovnom. Nič jim ni sveto, vsako, četudi tako nesramno sramstvo, jim je dobro in pripravno, samo da blatijo in onečaščajo dobro in pošteno ime ljudij, kateri niso zakrivili drugega, nego da se zavedajo svoje slovenske narodnosti in da se potegujejo za pravice zatiranega naroda slovenskega. Po shodih, ki jih napravljajo naši nasprotniki med slovenskim ljudstvom, po šolah, kjer se vzgojuje naša deca, v liberalnem in nemškonacionalnem duhu, pri volitvah, kjer podkupujejo slovenske volilce z denarjem in žganjem (kaka sramota za izdajice, katere se vsedejo na nastavljene limanice!), povsod se trudijo na vse moči, da bi pretrgali in razdejali vezi ljubezni in spoštovanja, katero je gojil dosedaj slovenski kmet do svojih pravih prijateljev, do rodoljubnih duhovnikov slovenskih. O teh trosijo naši nasprotniki med ljudstvo laži in zavijanja, katera presegajo dostikrat meje dostojnosti in olike in katera kažejo njihove namene v pravi luči. A vprašajmo, kaj hočejo prav za prav naši nasprotniki iz sovražnega, nemško-nacionalnega bauernbundarskega, liberalnega in social-demokratskega tabora? Odgovor ni težaven. Uničiti in porušiti hočejo ugled in poštenje, ki ga uživa še slovenski duhovnik pri slovenskem ljudstvu, kakor se jim je to že žalibog deloma posrečilo pri svojih rojakih. To je njih prvi namen. Ko so dosegli to, ko so iztrgali iz poštene srca slovenskega srca najdražji zaklad, sveto vero, vzeti mu hočejo še drugi neprecenljivi biser, materni jezik slovenski. In ko so mu izruvali te dve dragi svetinji, kateri hrani in čuva vsak narod z največjo pazljivostjo in najsvetejšim poštenjem, potem si mislijo, bo slovenska Koroška takšna, kakoršna si jo želé naši laži-prijatelji, namreč popolnoma pripravna in zrela za združitev z Velikonomem. Saj si tja že zdavna želé, že davno jim Avstrija, kjer uživajo gotovo največ dobrot in ugodnosti, ni več prava domovina. Zategadelj pa hočejo uničiti zadnji steber, na katerega se upira sveta vera in slovenska narodnost pri našem še dosedaj dobrem ljudstvu, podrniti hočejo slovenskemu duhovniku tla njegovega političnega delovanja. Ker so jim duhovniki na potu in jim zabranjujejo, da ne morejo izvršiti in uresničiti svojih nakan in namenov, trobijo vedno staro pesem, naj duhovnika zunaj cerkve gospodarske in politične razmere nič ne brigajo. Z lepimi, vendar pa lažnjivimi besedami ter mnogokrat z nesramnim zavijanjem hočejo puhle glavice ljudstvu dokazati, da so le duhovniki krivi vseh nesreč in obupne nezadovoljnosti, v kateri se nahaja dandanes kmetško ljudstvo. Toda gospodje le počasi! Dokazati ne morete nič, pač pa vam nasprotno vsak človek lahko ovrže, da ste ravno vi zapeljali voz v blato, iz katerega sedaj ni rešitve. Iz vseh vaših obrekovanj pa zveni vsa zloba in hudobija, iz vseh lažij se vidi, da hočete našega kmeta spraviti v gra-

bežljive roke gladnih židovskih pijavk. Če imate res tako gorko srce za kmeta, kakor trdite pri vsaki priliki, na vsakem shodu, če se res toliko brigate za to, da bi se poboljšal žalosten položaj ubogih in brezpravnih delavcev, kakor ste to obetal ob času volitve g. Lemiša, zakaj pa so potem vaši nemško-nacionalni poslanci, vaši voditelji in bogovi, z obstrukcijo in ropotanjem v državnem zboru preprečili toliko važnih in koristnih predlogov, po katerih bi vsaj nekoliko pridobilo nižje ljudstvo? To je najjasnejši dokaz, da za ubogega kmeta in brezpravnega delavca niste storili dosedaj ničesar in da je vaš izgovor, s katerim se hočete oprati pred svetom, češ, vsled naredb je v nevarnosti vse nemštvo, le gole besede, ki so naravnost smešne in malo častne za vašo mogočnost, s katero se bahate pri vsaki priliki. Tisočake, ki jih je pogoltnil državni zbor, katerih vsled rogoviljenja nemško-nacionalnih hujskačev in social-demokratskih voditeljev, ni storil čisto nič za kmeta in delavca, potrebovalo bi krvavo siromašno ljudstvo, katero trpi in prezebuje od zime in gladu. Taki so tedaj, drago slovensko ljudstvo, tvoji prijatelji, kateri te le tedaj vidijo in poznajo, kedar te potrebujejo in te lahko porablajo za svoje sebične in požrešne namene, drugače pa se za te ne brigajo popolnoma nič. Če pa se kdo predrzne in upa tako daleč, da pokaže priprostemu narodu njegove lažiprijatelje v pravi luči, tedaj nastane seveda grozen krik in vik po vseh nam sovražnih listih, ki obrekujejo in blatijo na vse moči pošteno ime slovenskih duhovnikov, ter zavijajo na vse mogoče načine (kajti v tem so mojstri), samo da bi odvezli slovenskim voditeljem vso čast in poštenje, katerega uživajo pri slovenskem ljudstvu. Ako pa to dosežejo, potem gorje ti, slovenski kmet, tedaj si izročen na milost in nemilost svojim najhujšim sovražnikom.

Dersteljski

Politični pregled.

Avstro-Ogerska. Posvetovanja ministrskega predsednika z nemškimi strankami niso imela nobenega vspeha. Političen položaj je zato čisto nejasen in ugibanja raznih listov prazna. **Poročajo, da se maja ministri med Avstrijo in Ogersko dela visoki gospodi mnogo preglavice.** — Nepovoljen kakor vselej je položaj Jugoslovanov. Naši zaupniki so na Dunaju zahtevali, da se jugoslovansko vprašanje reši zajedno s češkim in moravskim. V istem smislu se je izrazil tudi dr. Ferjančič na učiteljskem banketu v Ljubljani. Vladni listi sedaj odgovarjajo, da naj mirujemo s svojimi zadevami, kajti vlada ima dovolj drugih skrbi. Vidi se, da se gospodje še vedno nočejo ozirati na naše pravične zahteve. Ako ima vlada čas, pobirati od Jugoslovanov vsako leto denarni in krvni davek, imeti bo morala tudi čas, da se ozira na naše zahteve. Mi nismo in nočemo biti v Avstriji sužnji, ampak enakopravni državljani. Ako vlada tega ne ve, naj ji povedo naši poslanci.

— Bismark je umrl. Ta novica vznemirja sedaj celo Evropo. Proti najstari uri po noči je izdahnil v Friedrichsruhe svojo dušo, star 83 let. Bismark je ustvaril nemško državo. Nemci so v njem videli moža, ki bi še tudi njih mogel rešiti iz avstrijske države ter jih priklopiti k nemškemu cesarstvu, zato so ga proslavljali na vse mogoče načine in pri vseh priložnostih. Katoliški Slovani pa nikdar nismo bili in ne bomo častilci Bismarkovi. On je preganjal nemške katolike, ponemčeval poljake, ponižal leta 1866. našo ljubo Avstrijo in v vseh svojih podjetjih ni poznal pravice in resnice, ampak le laž in silo. Kar je storil za Nemčijo, nam Avstrijem ni v korist, ampak v škodo. Zato avstrijski Slovani stojimo hladnega srca ob Bismarkovem grobu ter odločno obsojamo početje avstrijskih Nemcev, ki ne poznajo nobenih mej, da kažejo svojo „žalost“ nad smrtjo Bismarkovo. V tem postajajo prav otročji na jedno stran, na drugo pa je njihovo početje naravnost veleizdajsko! Kako otročji so, kaže to, da hočejo sedaj nositi črn pas okoli leve roke in v sukuji umetno narejene črne plavice ali pa pristne plavice (pezdec) zavite v črno kopreno. Da pa se tudi pije v žalost (pri takozvanih salamandrih), je pri Nemcih že itak stara navada.

Novičar.

Na Koroškem. (Devetdesetletnica.) Milostlj. gosp. Lovro Serajnik, prošt v Tinjah, praznoval je dné 6. t. m. devetdesetletnico svojega rojstva. Devetdeset let! To je v človeškem življenju redka, dolga doba. Zdrav in čil dočakal jo je častitljivi starosta koroških Slovencev, mož, ki je po svojem iskrenem rodoljubju, po mladeniškem navdušenju za slovanstvo svitel vzor mlajšemu rodu! Ob godu njegovem se zató s slavljenjem veselimo vsi koroški Slovenci ter prosimo Boga, da nam diko našo in ponos naš, mil. gosp.

prošta Serajnika ohrani zdravega in čilega še mnogo, mnogo let!

— (Šestdesetletnico mašništva) sta dné 31. julija t. l. obhajala v Celovcu preč. gosp. stolni dekan Gregor Schellander in vpokojeni mestni župnik in častni kanonik Alojzij Fischer. Prvi je star 83, drugi 85 let.

— (Duhovske zadeve.) Č. g. J. Palle, župnik v Moričah, je dobil župnijo Dole v dravski dolini; č. g. H. Deutl, kaplan v Št. Lenartu, župnijo Št. Peter pri Reichenfelsu. — Razpisane sta do 9. sept. župniji Št. Štefan ob Zilji in Prebl. — V stolni pokoj je stopil č. g. Jož. Šturm, župnik v Gradenevku. — Prestavljen je g. kaplan Franc Sattler iz Prevalj v Kapljo ob Dravi. — Č. g. Drag. Hrabar, provizor v Dolih, je prestavljen za kaplana v Prevalje. — Novomašnik g. V. Marklet ne gré za kaplana v Prevalje, marveč v Berg. Dijakon O. Rasserl bode pomagal v dušnem pastirstvu v Prevaljah.

— (Bismarkovanje.) Smrt velikega nasprotnika Avstrije, Slovanov in katoliške cerkve, Bismarka, je zmešala tudi našim nacionalcem glave. Za vsakega Avstrijca žalostno, na drugo stran pa skrajno smešno je, kar počenjajo ti ljudje. Studi se ti, kako po svojih listih in govorih proslavljajo svojega umrlega „boga“. V celovškem mestnem zboru je župan Neuner proslavljaj Bismarka in same žalosti so razobesili na mestni hiši črno zastavo. Ali ni oblasti, ki bi te gospode enkrat odločno poučila, da živé še v Avstriji? A če jim tú ne ugaja več, naj le poberó svoja kopita in romajo v blaženi „rajh“. Nacionalci nosijo sedaj „črn“ pezdec, namreč umetno napravljen! V Celovcu so napravili spominsko slavnost. Govoril je posl. Dobernik. Žalovali so toliko, da so celo na pivo pozabili. Čudež pri teh ljudéh!

* Političen shod v Ribnici nad Velikovcem dné 7. t. m. je bil dobro obiskan ter se je vršil v najlepšem redu. Več prihodnjic. — V Velikovcu so dné 7. t. m. zopet „hajlali“ in „šidmarkovali“, t. j. izzivali Slovence. Mesto je bilo v zastavah, največ frankfuraticah! In ti ljudje živijo malone vsi od slovenskih kmetov, *z okolišnih početje in s gobjanih dvéci* pitali vaše nasprotnike? Lahko vam je mogoče, jih zapustiti ter postaviti na suho. Dober pripomoček zató je snovanje kmetških z a drug! — Tomanovo posestvo v Št. Tomažu pod Celovcem je kupila tvrdka Ganz in tov. za 42 tisoč gld. — Socialdemokratski poslanec Schramel je govoril na shodih v Celovcu, Borovljah, Velikovcu itd. Zabavljaj je največ čez duhovnike in cerkev, lepo prizanašal pa židovskim bogatinom. In s tem naj je delavcem pomagano? — Medvedov ob koroško štajerski meji še niso zasledili. Pri Plesniku in Robniku so raztrgali več goved. — Pogorela so gospodarska poslopja v Fischelnovi tovarni (Groznik) pod Celovcem. Škode je 50 tisoč gld. — Pasjo dirko napravijo dné 15. t. m. na Križni gori. Celovčani vedó, da smo v pasjih dnéh.

Na Kranjskem. Da proslavijo 50letno vladanje presvetlega cesarja in obhajajo 10letni obstanek učiteljske „Zveze“, v ta namen so se zbrali prve dni preteklega tedna v Ljubljani učitelji iz vseh slovenskih pokrajin. Ker so se zborovanja udeležili tudi nekateri češki in hrvatski tovariši, kričali so nemški listi, da bo to le „vseslovansko“ učiteljsko zborovanje. Zborovanja so se udeležili najvišji dostojanstveniki, ki bivajo v Ljubljani. Tudi ljubljanski škof je bil navzoč ter si je v svojim krasnim nagovorom osvojil srca vseh zborovalcev.

Na Štajerskem. V Poljčanah so pri volitvi občinskega odbora zmagali Slovenci v III. in II. razredu; v I. razredu pa se volitve niso udeležili. Slava zavednim volilem! — Spodnještajerski slovenski odvetniki so prosili za svojo odvetniško zbornico, ker se je splošna štajerska zbornica odvetnikov tako izzivalno obnašala, ko je bil Gleispach imenovan predsednikom nadsodišča v Gradcu. Seveda se Nemci zopet jezijo radi tega. Toda zakaj pa se ne vedejo v vseh skupnih zadevah, kakor je treba, da Slovenci ne bodo žaljeni? Povsodi nas odbijajo, a kadar jo hočemo pobrisati, potem pa začnejo kričati na vse grlo. — Veliko pevsko slavnost priredi ob priliki blagoslovljenja društvene zastave „Celjsko pevsko društvo“ v zvezi s „Slov. pevskim društvom iz Ptuja“ dné 13., 14. in 15. avgusta t. l. Mestni magistrat prepovedal je obhod z razvitimi zastavami po mestu. Vkljuba temu se bo slavnost gotovo lepo izvršila!

Na Primorskem. Živahno se gibljejo delavski krogi na Primorskem. Krščansko socialno društvo v Trstu, ki je imelo doslej le laške shode, je sklicalo sedaj že tudi prvi slovenski shod. Blizu 200 delavcev je bilo navzočih. Slovenski delavci nameravajo ustanoviti v društvu svoj posebni osek. Tako je prav! — V Gorici so ustanovili katoliško delavsko društvo. Delavsko ljudstvo je treba dandanes organizovati, da si bo lažje priborilo svojih pravic.

Raznoterosti.

Česa rudeči bratei delavcem ne povedo? 1. Da je socijalna demokracija izrodek framacionstva in sovražnica vsake vere. 2. Da je socijalna demokracija orodje v rokah Nemcev, uničiti slovenske národe (Marks — Kautsky). 3. Da materijalistično naziranje in načelo skupne lasti pelje v najkrutejše suženjstvo. 4. Da hoče socijalna demokracija pod krinko enakosti žensko ponižati pod živali s tem, da jo smatra skupni lastnini. 5. Da hoče socijalna demokracija s prosto ljubeznijo uničiti družinsko življenje. 6. Da hoče socijalna demokracija odpraviti vso moralno (lepo obnašanje) s tem, da proglasi vse kot moralično. 7. Da je osemurno delo le agitacijsko (rogovilsko) sredstvo socijalne demokracije, sicer pa neumnost (Bebel). 8. Da so voditelji socijalne demokracije v veliki večini bogati kapitalisti, brezverske struje in židovskega pokolenja. 9. Da vlada v socijalni demokraciji absolutizem (neomejeno gospodstvo) voditeljev. 10. Da pobirajo voditelji socijalne demokracije od pri shodih in veseljah popite pive takozvano pivščino (Bierkreuzer) za „Mastfond“.

Prošnja.

Dne 27. julija ob 7. uri zvečer udarila je strela sredi lepe, prijazne, slovenske vasi Goriče ob Zilji. Vsled hudega vetra razširil se je ogenj na vse strani ter vpepelil 22 hiš s skednji in z drugimi rečmi vred, t. j. ravno dve tretjini vasi. Zgodilo se je vse to pa tako hitro, da ljudje razun par glav še živine niso mogli rešiti, hišna oprava in celo obleka je k večjemu delu vsa pogorela, tako da si je moralo drugi dan veliko ljudi potrebne obleke izposoditi. Ako poleg tega še pomislimo, da je še-le 11 let, odkar je skoraj ravno tem pogorelcem požar vse uničil, in da so ravno ti posestniki zadnja leta pri svojem zemljišču ob Zilji vsled povodnji veliko škode trpeli, je očitno, da je beda velika in nujna pomoč tu na pravem mestu. Izraznič to veliko nesrečo kakor tudi okol-Matija Majarja, in da so nevarna rodoljuba tega rodoljuba bili od te nesreče hudo zadeti, obrneta se podpisana tem potom na vse dobrasrčne Slovence, posebno pa rodoljube slovenske z uljudno prošnjo, da bi tem ponesrečenim rojakom z blagohotnimi prispevki kolikor mogoče pomagali. Darila prejema domači župnik g. A. Šturm v Borljah, kakor tudi upravništvo „Mira“. Imena darovalcev, kakor tudi darila, se bodo v „Miru“ objavljala.

Borle, p. Goriče ob Zilji, dne 2. avgusta 1898.

Anton Šturm, Franjo Grafenauer,
župnik. dež. poslanec.

Št. 10.177. Poziv!

Dne 27. julija je v Goričah v Ziljski dolini, okraj Šmohor po blisku nastal požar, ki je uničil 22 hiš z gospodarskimi poslopji, z opravo in krmo. Ta požar je zadel prebivalce v Goričah tem bolj, ker je ta vas pogorela že prej dvakrat.

Zavoljo velike potrebe, v kateri so pogorelci, obrača se deželna vlada na znano darežljivost deželanov ter naročuje s tem, da naj se nabirajo po vsej deželi milodari potom občinskih predstojništev.

Vse blage človekoljube vabimo s tem, da se udeležé le-tega nabiranja.

C. kr. deželna vlada
v Celovcu, dne 2. avgusta 1898.

Listnica uredništva.

V *Globasnico*. Vašega odgovora na drzno klevetanje učiteljevo v „Kärntner Nachrichten“ v tej številki žal nismo mogli več objaviti, ker je preobširen. Pride prihodnjic!

Gosp. M. Hvala za poslano. Zelo ste nam vstregli in prosimo oglasite se večkrat! Pozdrav!

Reberčan. Kaj pa z Vami? Dana beseda, — kje si? Bogdan. Poslano sprejeli. Hvala!

Dražbe.

(Kratice: vl. št. = vlozna številka; d. ob. = davčna občina.)

Sodišče Celovec. Dražba Krenovega posestva Simona Smoleja v Tribljah je prenesena na dan 29. avgusta. (1857 gld.)

Dne 25. avg. ob 11. uri, izba št. 85. Božičeva bajta Janeza Kanduta v Ragivesi, h. št. 9, vl. št. 119, d. ob. Gospa sveta. (770 gld.)

Dne 27. avg. ob 11. uri, izba št. 85. Pirkerjeva kmetija Jan. Pradučnika v Vabci vasi, vl. št. 22, d. ob. Vabča vas pri Čanjčah. (5789 gld.)

Dne 3. sept. ob 11. uri, izba št. 85., Weberlova kmetija J. Punčarta pod Križno goro, vl. št. 15, d. ob. Št. Martin. (10.016 gld.)

Dne 29. sept. ob 11. uri, izba št. 85., posestvo Marije Mikš v Črezdolu, h. št. 1; vl. št. 29, d. ob. Vorde. (1101 gld.)
Dne 6. okt. ob 11. uri, izba št. 85., posestvo Pavla Rainerja, p. d. Terčaja v Popračah, h. št. 8; vl. št. 16, d. ob. Holbiče. (5824 gld.)

Sodišče Borovlje. Dne 26. avg. Wallnöferjev mlin, vl. št. 65, d. ob. Glinje. (6069 gld.)

Sodišče Dobrlavas. Dne 25. avg. Perničeva kmetija, vl. št. 13, d. ob. Šmarjeta. (1855 gld.)

Loterijske srečke od 6. avgusta 1898.

Gradec	16	63	37	75	81
Dunaj	80	13	32	38	90

Tržne cene v Celovcu

dne 4. avgusta.

Ime blaga	na birne		na hektolitre	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	5	35	6	69
rž	4	31	5	39
ječmen	3	62	4	52
oves	2	71	3	49
hejda	5	22	6	52
turšica (sirk)	4	5	5	6
pšeno (kaša)	7	80	9	75
fižol	—	—	—	—
repica (krompir)	1	—	1	62
deteljno seme	—	—	—	—
grah	—	—	—	—

Sladko seno je po 1 gld. 65 kr. do 2 gld. — kr.
kislo 1 gld. 10 kr. do 1 gld. 80 kr., slama po 1 gld. 30 kr. do 1 gld. 70 kr. meterski cent (100 kil). Frišen speh je po 72 kr. do 76 kr. kila, maslo in puter po 1 gld. do 1 gld. 10 kr. — Vprežne vole plačujejo mesarji po 121 do 145 gld.

Naznanila.

Služba cerkovnika in organista

se **takoj** oddá. Pojasnila daje farni urad na Žihpoljah.

Hiša na prodaj

7. orajov sveta. Več pové Matej Šimon na

Od Siperja na Žihpoljah

je velik črn pes, z dolgo dlako, ubegnul. Kdor ga vjame, naj ga proti dobri nagradi odda g. plem. Ehrfeldu, bankirju v Celovcu, ali pa pri „Siperju“ na Žihpolji.

Posestvo s hišo vred,

Podkrosom, dobro uro od Celovca oddaljeno, ki ima 40 orajov sveta, 60 birnov posetve in 8 orajov travnika, vse sladko, se prodá pod ugodnimi pogoji. Hiša je v dobrem stanu in obsega 4 sobe, 2 hrama, klet, 3 hleve in druge potrebščine. Več pové Jan. Zablacan p. d. Kutnik v Selah, p. Zrelec (Ebenthal) pri Celovcu.

Velika zaloga
kovanih železnih cevij za vodovode

po tovarniških cenah pri
Konradu Proschu v Celovcu,
tovarna za kmetijske stroje.

Ječmen
kupuje in plačuje po najvišjih cenah tovarna za sladno in figovo kavo C. Wenger v Celovcu, Št. Rupertska cesta.

Dr. Alojzij Kraut,

odvetnik v Celovcu,

na benediktinskem trgu št. 4., I. nadstropje.

Uradne ure so od 1/2 9. do 12. ure zjutraj in od 3. do 6. ure popoldne.

Ob nedeljah je pisarna zaprta.

Lepa kmetija na prodaj

v Žitarivasi, blizu ceste in farne cerkve, vse v lepem redu, 30 orajov sveta, med tem največ lepe travničine, vse v lepem kraju tikoma hiše, zelo ročno in na majhnem delu. Več pove Jernej Topar v Žitarivasi. Pošta Miklauzhof.

JANEZ KUCHAR

izdelovatelj orgelj v Št. Lenartu pod Ljubelom

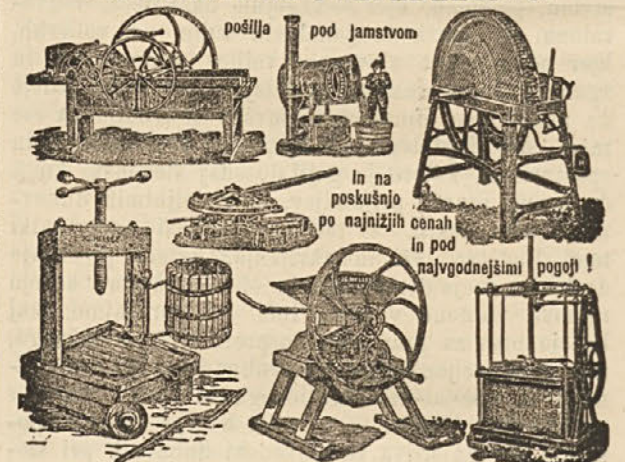
pošta Podgoró na Koroškem,

priporoča se, zamemajoč dobro in kolikor mogoče ceno izdelovanje, za vsa v to stroko spadajoča dela. Potrebna znanja si je pridobil pri gospodih Jemlich-u v Draždanih, Weigl-u v Stuttgartu in po več avstrijskih mestih, ter prosi za zaupanje p. i. čast. duhovščine in cerkvenih predstojništev.

Učenca, zmožnega slovenskega in nemškega jezika, vsprejme v svojo trgovino takoj Peter Merlin, trgovec v Celovcu.

ČITRAŠI
dobijo imenik in 2 igri za citre zastonj pri Neukirchner-ju, Görkau. Češko.

VSÍ STROJÍ ZA POLJEDELSTVO!

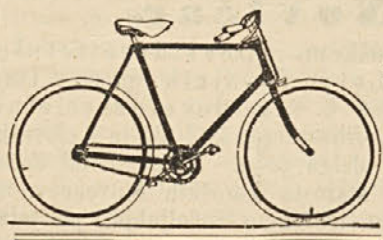
Leto člena, narova ali priročje, so enakovrstne stroje. Bogato ilustrovani 132 strani obsevali cenik v slovenskem in nemškem jeziku na zahtevanje takoj nastoj.

J. G. HELLER, DUNAJ
PRATERSTRASSE 22 49,
Preprodajatelj se iščeja

Slovinci in Slovenke!

Prava kava družbe sv. Cirila in Metoda, katero dobite v vsaki prodajalnici, daje najboljši okus in lepo barvo črni ali mlečni kavi, ako jo k isti rabite. Zahtevajte torej le povsod to izborno domačo kavo.

Glavni zalagatelj: Ivan Jebačin, Ljubljana.

Vozite se po „orožnem kolesu“!

Da nedosegljivo lahko tečejo in da se zato človek ne utruji, je glavna prednost koles (biciklov)

orožne tovarne Steyr.

Največja tovarna te vrste na svetu!

Zastopnik: C. A. Steininger, Gradec.